

Når dreneringen ikke virker

Ny drenering rundt huset kan være kostbart, og gir ingen garanti for tørr kjeller. Av og til må problemet løses med alternative metoder.

Tekst: Bjørn Runar Sodeland

– Det er ikke alltid dreneringen gjør jobben, og mange opplever nok det som en stor skuffelse når de har investert mye penger i graving, men det likevel ikke blir bra. Er det snakk om kapillærfukt fra grunnen er det sjelden stort å gjøre med det, forteller Knut Ivar Edvardsen i Byggforsk.

Likevel finnes det en rekke produkter og løsninger på markedet som lover å ta seg av fuktproblemene dine uten å grave. Det mest avanserte er elektro-osmose, der en svak strømkilde sørger for å presse vannet ut av bygningskonstruksjonen. Prinsippet er at vannet beveger seg fra en plusspol på innsiden av konstruksjonen til en minuspol på utsiden. En pulserende likespenning blir brukt for å sikre kontinuerlig drift. Hasse V. Halvorsen, som representerer firmaet Elektro Puls Teknologier, mener teknikken er den eneste som kan løse et alvorlig fuktproblem.

– All betong, tegl og leca suger vann i kapillærene. Undertrykket i kjelleren gjør at vannet kommer opp i gulv og vegger. Selv om man legger membran, isopor og drenering er problemet ikke løst. Det vil danne seg vann som fordampes og suges opp. For å stoppe dette trengs det en energi som er sterkere enn kapillærkreftene. Det snakkes mye om drenering, men ikke om kapillært vannoppsug. Ingen andre metoder enn elektro-osmose kan løse det problemet, hevder Halvorsen.

Edvardsen i Byggforsk bekrefter at elektro-osmose ser ut til å kunne stoppe kapillærsuget, men vil samtidig ikke gå 100 prosent inn for metoden.

– Elektro-osmose er godt utprøvd, og kan nok være fornuftig i visse tilfeller, men vi anbefaler sjelden et aktivt system. Det blir mye å passe på, og kan eventuelt skape problemer for nye eiere som ikke kjenner systemet, sier han.

Også Morten Langvik, instituttleder ved Mur-sentret, mener elektro-osmose kan være effektivt i visse tilfeller. Samtidig advarer han mot at det finnes mange ulike patenter på markedet, og ber folk om å være nøye med å sjekke referanser.

– Når du sjekker referanser er det viktig å sammenligne likt med likt. Se om produktet har kunnet løse tilsvarende tilfeller som det du opplever, oppfordrer han. Det samme rådet gjelder for andre metoder som lover å stanse fuktinntrengning i konstruksjoner.

Fukt- og vannskader

Hvem tar ansvaret for vannskadene?

Ikke glem soppvasken

Kjøleskap holder ikke vann

Oppdag fukt som skader

Servicehefte på bad

Sprøyt eller stryk

De finnes flere ulike påstryknings- og injekteringsprodukter på markedet, alt fra enkle sementbaserte overflatebehandlinger som danner en tett overflate, til ulike stoffer som skal trenge inn i betongen og tette kapillærene lenger nede mot grunnen. Rescon Mapei tilbyr hele spekteret av denne typen produkter, og datterselskapet Resconsult utfører betongrehabilitering både i større prosjekter og i bolighus. På de største jobbene sprøytes virksomme stoffer inn i betongen under trykk. Helge Aasen i Rescon Mapei, anbefaler at man uansett sjekker dreneringen før man går i gang med en tetningsjobb.

Firmaene Maynor og Con-seal, tilbyr produkter både til det profesjonelle og gjør-det-selv-markedet, henholdsvis Betongtett og Xypex. Mens Xypex påføres med en slammekost eller blandes i betongen når det støpes, brukes en lavtrykkssprøyte til å sette gulvet inn med Betongtett.

– Vi har vært rundt fire år i gjør-det-selv-markedet, og solgte tidligere kun til profesjonelle aktører. Betongtett drar nytte av de fysiske egenskapene i betong og trenger inn i den. Produktet krystalliseres i porene og tetter og forsterker betongen, forklarer daglig leder i Maynor, Roy Eide. Han sier Betongtett skal virke så sant du ikke har store setningsskader i betongen.

– Finner du ut at det ikke hjelper, har du i hvert fall slått fast at skaden er stor, og uansett har du forsterket betongen, sier han.

Steinar Kofoed i Con-seal, hevder Xypex erstatter behovet for ny drenering og forteller at produktet har vært brukt på alt fra jernbaneverkets tunnel i Drammen til Panamakanalen. På samme måte som Betongtett, tettes porene i betongen for fuktinnsig.

– Blir det påført riktig, skal det holde ut betonges levetid, hevder Kofoed.

Knut Ivar Edvardsen i Byggforsk går god for at denne typen midler har en viss funksjon, men er skeptisk til å bruke det dersom kjelleren skal innredes.

– Det er klart at flere midler kan bidra til å redusere fuktinnsig, og en del stoffer virker som hjelpemiddel mot direkte fukt, men det er sjelden nok dersom du skal bruke det som oppholdsrom, sier han.

Langvik i Mur-sentret mener denne typen produkter kan ha en viss virkningsgrad, men sier det er varierende hvor stort vanntrykk de kan motstå. Han anbefaler å sjekke om produktene er testet av uavhengige institusjoner. Langvik er også skeptisk til at selvbyggeren forsøker å løse fuktproblemet på egenhånd.

Uansett hva du velger å foreta deg for å løse et fuktproblem, er rådet fra Edvardsen i Byggforsk å lokalisere årsaken til skaden.

– Første bud når du skal løse et fuktproblem er å finne ut hvor problemet ligger. Tar man kontakt med en graveentreprenør, vil man alltid få råd om å grave. Det samme gjelder for de som tilbyr andre løsninger. Ofte vil det lønne seg å spandere noen tusen på en rådgivende ingeniør eller en fagperson som kan kartlegge situasjonen, oppfordrer han.

Publisert: 17. nov 2011 17.07, Oppdatert: 17. nov 2011 17.08